ELEKTRONICKÝ ČASOPIS

ASOCIACE OBČANSKÝCH PORADEN



01/2026

NEJSTE NA TO SAMI

ASOCIACE OBČANSKÝCH PORADEN

OBSAH

03 Úvodní slovo předsedy Asociace občanských poraden

04 Představení Asociace občanských poraden

06 Činnost Asociace občanských poraden v roce 2026

12 Monitoring systémových problémů

14 Školení občanských poradců

- 14 06/2026 – Školení k ID
- 15 09/2026 – Školení PSK I
- 15 09/2026 – Setkání občanských poraden

16 Medializace Asociace občanských poraden

- 16 Tisková konference k projektu “Neviditelní”





17 Tahle země není pro chudý

18 Dědictví nemusí znamenat jen majetek. Pozor na dluhy po zemřelých

20 Zhubnout díky zadlužení

21 Příběhy klientů občanských poraden

21 Jak zabránit dluhové spirále?

23 Postižení účtu exekucí vedenou na bývalého manžela

25 Novinky z judikatury

25 Nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1124/26: Prozatímní rozhodnutí při neshodě rodičů o volbě školy dítěte

26 Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1382/26: Procesní požadavky při vydávání prozatímních rozhodnutí ve věcech péče o nezletilé

28 Jak se na nás můžete obrátit?

29 Jak financujeme svou činnost?



ÚVODNÍ SLOVO

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

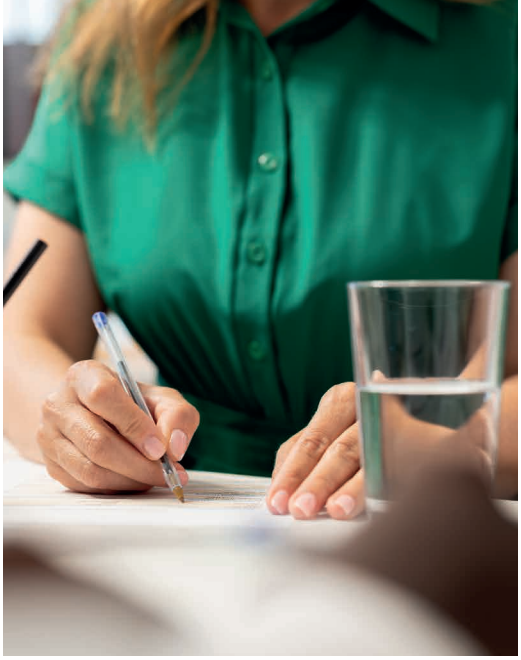
právě čtete první číslo našeho elektronického časopisu. Vnímáme ho jako počátek déletrvající tradice a jeho prostřednictvím Vás chceme informovat o novinkách, naší činnosti a současných výzvách.

Jsme si samozřejmě vědomi toho, že mnoho z Vás bude mít jistě podnětné připomínky, nápady, ale třeba i chuť přispět vlastními texty – každému zaslanému e-mailu se budeme věnovat.

Doufám, že Vám letní čas umožnil dostatečný odpočinek a načerpání sil do další práce, které si v Asociaci neskutečně ceníme.

Bc. Karel Křivánek, DiS.
předseda výboru Asociace občanských poraden

PŘEDSTAVENÍ ASOCIACE OBČANSKÝCH PORADEN

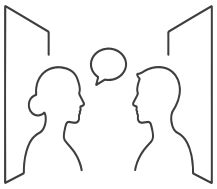


Milí čtenáři,

Asociace občanských poraden je unikátní organizací s dlouholetou tradicí, která byla založena pěti občanskými poradnami. Momentálně máme 34 členů, jejichž pracoviště naleznete na 98 místech napříč Českou republikou.

Naším hlavním cílem je poradny sdružovat a poskytovat jim, jakožto svým členům, služby. Převážně metodické a školící – konkrétně za účelem rozvoje občanského poradenství a zvyšování jeho kvality.

Občanské poradny mají v neziskovém sektoru specifickou roli. Stejně jako Asociace představují unikátní organizace, protože nebyly zřízeny státem, krajem či obcí – to zaručuje jejich nezávislost a nestrannost.



34
členů



98
pracovišť



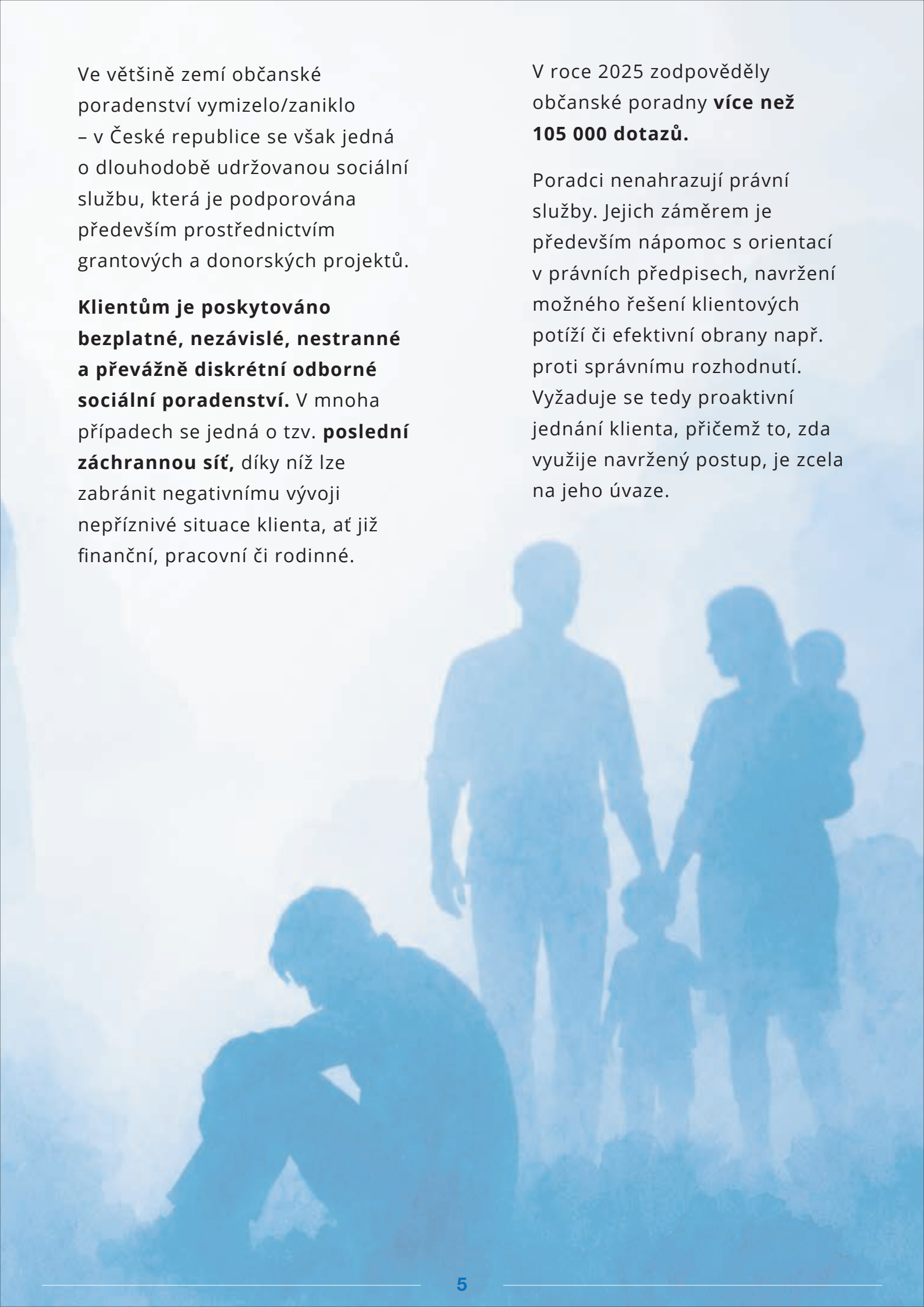
105 000+
dotazů

Ve většině zemí občanské poradenství vymizelo/zaniklo – v České republice se však jedná o dlouhodobě udržovanou sociální službu, která je podporována především prostřednictvím grantových a donorských projektů.

Klientům je poskytováno bezplatné, nezávislé, nestranné a převážně diskrétní odborné sociální poradenství. V mnoha případech se jedná o tzv. **poslední záchrannou síť,** díky níž lze zabránit negativnímu vývoji nepříznivé situace klienta, ať již finanční, pracovní či rodinné.

V roce 2025 zodpověděly občanské poradny **více než 105 000 dotazů.**

Poradci nenahrazují právní služby. Jejich záměrem je především nápomoc s orientací v právních předpisech, navržení možného řešení klientových potíží či efektivní obrany např. proti správnímu rozhodnutí. Vyžaduje se tedy proaktivní jednání klienta, přičemž to, zda využije navržený postup, je zcela na jeho úvaze.





ČINNOST ASOCIACE OBČANSKÝCH PORADEN V ROCE 2026

Asociace občanských poraden si Vás dovoluje informovat o své činnosti. Již od počátku letošního roku aktualizujeme rozpočet AOP o donorské i grantové projekty.

01 MINISTERSTVO PRŮMYSLU

Spotřebitelské a dluhové poradenství – projektu se účastní 27 členských poraden. Cílem je podpora klientů jednak při řešení spotřebitelských sporů, reklamací, odstoupení od smlouvy, jednak při hledání východiska z dluhové spirály, sjednávání splátkového kalendáře, řešení exekucí a zneplatňování úvěrových smluv.

02 MINISTERSTVO OBRANY

Poradenství pro válečné veterány – do projektu je zapojeno celkem 20 občanských poraden. AOP pomáhá svým členům s medializací projektu a ziskem klientů z řad vysloužilých vojáků, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci. Poradci poskytují pomoc například v oblasti sociálních dávek, řešení dluhové problematiky, při komunikaci s úřady nebo při podání žádosti o zvláštní pomůcku.

03 MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Komplexní poradenství a vzdělávací podpora seniorů – na realizaci projektu se podílí 17 členských poraden. Letošní obsahovou náplň aktivity tvoří zejména problematika domácího násilí a zanedbávání seniorů. Projekt se doplňkově zaměřuje rovněž na podvodné jednání či zneužívání ze strany různých institucí.

04 VÝKONNÁ AGENTURA EVROPSKÉ RADY PRO INOVACE A PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

StrengtHening comPEtences in financiaL literacy and debt issues on the way to citizens – HELP – projektu se účastní celkem 20 občanských poraden. Cílem je zvýšení povědomí ve společnosti o podstatě dluhového poradenství, nárůst informovanosti zadlužených klientů, výměna zkušeností a dobré praxe mezi dluhovými poradci a dalšími aktéry se záměrem zlepšit poskytování služeb vůči klientům.

05 ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

Rozvoj a medializace Asociace občanských poraden. Projekt slouží k rozvoji AOP, která představuje zastřešující organizaci pro své členy. Cílem je především realizace setkání poraden, školení poradců, seminář na půdě Parlamentu České republiky, pravidelné přispívání na sociální sítě a uveřejňování článků v regionálních denících.

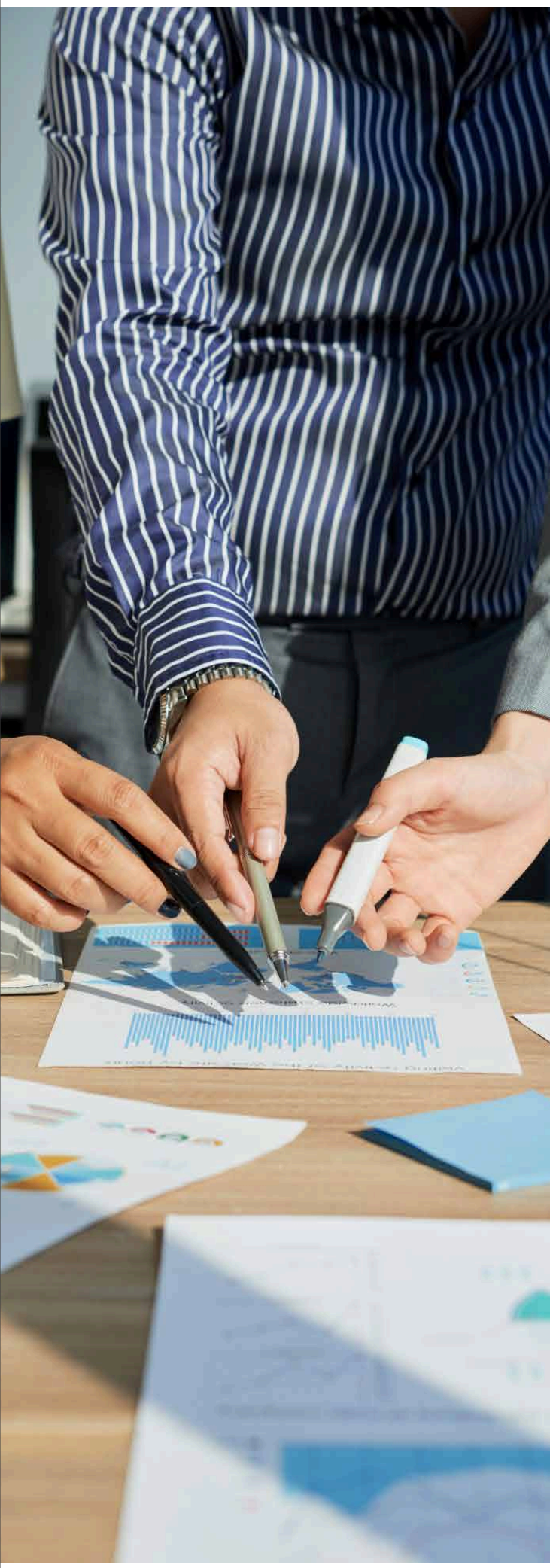
06 INNOGY

Innogy – Energetická budoucnost.



07 SPOTŘEBITELSKÉ FÓRUM

Pilotní projekt srovnávacího nástroje spotřebitelského úvěrování.



V rámci projektů od MPO, MO a MPSV

byly zpracovány nové informační letáky, které obdržely všechny zapojené poradny. Uvítáme Vaši zpětnou vazbu, připomínky i návrhy pro nadcházející rok. Momentálně tvoříme brožuru, jež má představovat hlavní výstup projektu od MPSV, tudíž se jí snažíme dodat odbornou kvalitu, úroveň a přidanou hodnotu, především ve vztahu ke klientům.

V projektu od Úřadu vlády České republiky

dochází k postupnému nahrazování spolupráce s Rádiem Socio vlastními audio a video příspěvky, jež budou průběžně publikovány na našich webových stránkách a sociálních sítích.

MÁTE PŘÍSPĚVEK, KTERÝ CHCETE UVEŘEJNIT?

Zašlete nám ho na:
pr@obcanskeporadny.cz.

Na tuto e-mailovou adresu se můžete obracet rovněž s veškerými podněty a návrhy, které se týkají prezentace Asociace navenek.

MPO

INFORMAČNÍ LETÁK PROJEKTU MPO

Spotřebitelské a dluhové poradenství

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

ASOCIACE OBČANSKÝCH PORADEN



PŮJČKY, EXEKUCE, PODVODY. VÍME JAK NA NĚ.

Zaplatil jsem za nové křeslo, žádné ale nepřišlo. Jak příště poznám, že jde o podvodníka?

Podvodný e-shop lze často rozpoznat podle **chybějících kontaktních údajů, obchodních podmínek nebo dohledatelných recenzí.** Opatrnost je namístě také tehdy, pokud je nabízené zboží **výrazně levnější než u konkurence** nebo **obchodník neumožňuje platbu na dobírku.**

Podezřelý e-shop můžete oznámit **České obchodní inspekci** (ČOI). Ta zároveň zveřejňuje **seznam rizikových internetových obchodů**, kde si lze ověřit důvěryhodnost prodejce.

Matka samoživitelka neměla finance na koupi pračky, která se jí rozbila. Půjčila si proto u nebankovní společnosti. Nepřečetla si však smluvní podmínky...

Každý se může dostat do finančních potíží. Některé úvěrové produkty však obsahují **vysoké úroky, sankce nebo jiné nevýhodné podmínky.** Zpočátku se zdá, že půjčka problém vyřeší, ve skutečnosti ale může vést k dalšímu zadlužování.

Před podpisem smlouvy si vždy pečlivě prostudujte její podmínky. Pokud si nejste jistí, obraťte se na odborníka. Občanské poradny Vám pomohou zhodnotit finanční situaci a navrhnou bezpečnější řešení.

Nevím si rady se svou finanční situací. Mám několik půjček, vysoké úroky a smluvní pokuty. Co teď?

Lidé v dluhových problémech se často snaží své závazky splácet alespoň částečně. Přesto může docházet k tomu, že **uhrazené částky pokrývají především poplatky a sankce,** zatímco samotný dluh se nesnižuje.

Ne každá situace umožňuje okamžitý vstup do oddlužení. Občanské poradny Vám pomohou posoudit Vaše možnosti.

Otec podepsal smlouvu s paní, která tvrdila, že zastupuje banku. Nyní nám chtějí zabavit dům.

Mezi časté podvody patří praktiky falešných bankéřů či zprostředkovatelů půjček. Klienti mnohdy podepisují dokumenty, jejichž významu plně nerozumí, a teprve později zjistí, že **souhlasili s velmi nevýhodnými podmínkami nebo poskytli zástavu ke svému majetku.**

Pokud máte pochybnosti o smlouvě, kterou jste uzavřeli, nečekejte. Občanské poradny Vám pomohou najít možné východisko.

MO

INFORMAČNÍ LETÁK PROJEKTU MPO

Poradenství pro válečné veterány

Ministerstvo obrany České republiky

ASOCIACE OBČANSKÝCH PORADEN



Ministerstvo práce a sociálních věcí

ASOCIACE OBČANSKÝCH PORADEN

NEBOJTE SE PROMLUVIT.



NEJSTE NA TO SAMI.

> *„Moc mě to mrzí. Už se to nikdy nestane. Byla to nehoda.“*

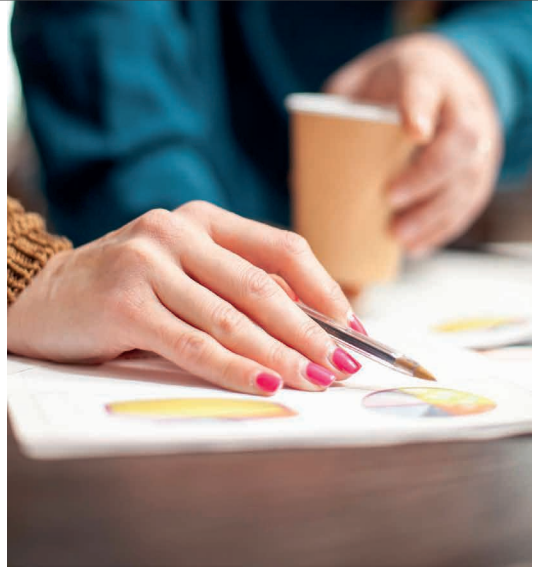
Přijde Vám na tom něco zvláštního? Zpravidla se jedná o prvotní fázi domácího násilí. Partner je často agresivní a možná Vás i „nedopatřením“ uhodí. **Neomlouvejte jeho chování. Pokud ze vztahu neodejdete, zhorší se to.**

> *„Ne, je to Tvoje chyba. Neustále na mě útočíš. Víš vůbec, co všechno pro Tebe dělám? Jsi tak nevděčná. Komu píšeš? Ukaž mi mobil, všechny Ti zablokuju. Žádná rodina, kamarádky, práce. Budeš doma.“*

Zpozorněli jste? Je dané jednání v pořádku? Pokud v něm vidíte **znaky psychického násilí,** máte pravdu.

Násilníci se snaží svou oběť nejprve získat – okouzlí ji velkými gesty a plány. Posléze ji začnou zneužívat – **finančně, psychicky, fyzicky či sexuálně.** Aby setrval vliv násilníka nad obětí, je třeba ji izolovat od lidí, kteří vidí jeho pravou tvář.

MONITORING SYSTÉMOVÝCH PROBLÉMŮ



Poradny sdružené v Asociaci občanských poraden dlouhodobě představují klíčový zdroj odborné pomoci pro osoby, které se ocitají v tíživých sociálních, právních a ekonomických situacích. **Nejvýraznější podíl na tomto nárůstu má dluhová problematika, která zůstává nejzatíženější oblastí poradenství a vykazuje významné meziroční zvýšení.** Zvýšená poptávka byla zaznamenána také v oblastech rodinného práva, sociálních dávek a sociálního zabezpečení. Naopak pokles počtu dotazů se projevil v pracovněprávní problematice, v oblasti zaměstnanosti a mírně také v otázkách bydlení.



dluhová problematika



sociální dávky



rodinné právo



Hlavní osou poradenství zůstává dluhová problematika,

přičemž poradny upozorňují na výrazný nárůst zájmu o oddlužení po novele insolvenčního zákona. Klienti však v praxi často naráží na nízké příjmy, nedostatek darů či příslibů a celkovou složitost celého procesu.

Opakují se také problémy s nepřiměřenými podmínkami nebankovních úvěrů, exekučními srážkami prováděnými v nesprávné výši či exekučním postihem složených kaucí, což může klienty snadno dostat do bezprostřední bytové nouze. V oblasti bydlení pak poradny nadále řeší zejména problémy spojené s nájemními vztahy. Nedostatek dostupného nájemního bydlení a vysoké náklady na bydlení zůstávají zásadním systémovým problémem, který se negativně promítá do životní situace klientů napříč všemi regiony.



V oblasti sociálních dávek se opakovaně objevují potíže spojené s postupující digitalizací agendy,

zejména s fungováním aplikace Jenda a omezenou dostupností osobního kontaktu na úřadech práce. Klienti často potřebují pomoc s orientací v nových pravidlech takzvané superdávky, s dokládáním dokumentů či s pochopením dopadů těchto změn na jejich rodinný rozpočet. V oblasti sociálního zabezpečení poradny zaznamenaly výrazný nárůst dotazů týkajících se invalidních důchodů. Klienti se zde potýkají s nesrozumitelnými posudky, nejednotnou posudkovou praxí a obtížnou možností účinné obrany proti zamítavým rozhodnutím.

Rostoucí počet dotazů v oblasti rodinného práva potvrzuje,



že klienti stále častěji potřebují podporu při řešení rozvodů, úpravy péče o děti a výživného. Poradny v této souvislosti upozorňují na nejednotnou rozhodovací praxi soudů, nízkou vymahatelnost stanoveného výživného a zvýšenou zátěž rodičů v důsledku legislativních změn. Významnou roli hraje také problematika domácího násilí a s ní spojená potřeba rychlé právní a sociální pomoci.



ŠKOLENÍ OBČANSKÝCH PORADCŮ

Jedním z poslání Asociace občanských poraden je zajišťování odborného vzdělávání občanských poradců. Jak si vedeme v roce 2026?

06 / 2026

Školení k ID

Ve dnech od 1. do 3. června 2026 se uskutečnilo tradiční školení našich členů s názvem „Vzdělávání ve vybraných oblastech práva“.

Účastníci se věnovali pracovněprávní problematice, insolvenčnímu právu, rodinnému právu v kontextu novely občanského zákoníku, občanskému soudnímu řízení i základům trestního práva.

Srdečně děkujeme všem lektorům za inspirativní přednášky, odborný přístup a sdílení cenných zkušeností.

Naše poděkování patří:

doc. JUDr. Jakubovi Morávkovi, Ph.D.,
Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení Právnické fakulty Univerzity Karlovy,

JUDr. Jolaně Maršíkové,
Krajský soud v Hradci Králové,

Mgr. Veronice Bočanové
a JUDr. Mgr. Martě Fantové Argalášové,
advokátní kancelář HAVEL & PARTNERS,

JUDr. Janovi Chmelovi, Ph.D.
a Mgr. Janě Mráčkové,
Obvodní soud pro Prahu 4,

JUDr. Aleně Tibitanzlové, Ph.D.,
Sokol, Novák, Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář s.r.o.

09 / 2026

Školení PSK I

V termínu od 14. do 16. září 2026 proběhne školení začínajících poradců s názvem “Práce s klientem v občanské poradně I”, které se uskuteční v rámci projektu od Úřadu vlády.

Kurz nabízí profesní a osobnostní rozvoj pracovníků poskytujících služby odborného sociálního poradenství a osob, které si pro výkon poradenství rozšiřují stávající odbornost. Jedná se o základní vzdělávací program určený především pro začínající poradce.

Velmi se těšíme na Vaši účast a sdílení dojmů.

09 / 2026

Setkání občanských poraden

V Jihlavě se setkali vedoucí pracovníci a ředitelé občanských poraden.

Setkání se uskutečnilo 9. září 2026, a to pod záštitou Ing. Martina Kukly, hejtmana Kraje Vysočina, kterému děkujeme za podporu a úvodní slovo.

Společně jsme hovořili o aktuální situaci Asociace i jejím dalším směřování. Pozornost byla věnována také návrhům na rozvoj organizace a námětům na projekty, kterým bychom se mohli v budoucnu věnovat.

Velmi si vážíme příležitosti potkat se osobně i online a společně hledat cesty, jak naši práci nadále rozvíjet.







Rádi bychom Vás současně vyzvali k vyjádření případného zájmu o další setkání, která bychom mohli uspořádat do konce roku 2026. Podoba setkání bude přizpůsobena Vašim požadavkům – může se jednat i o online formu.



MEDIALIZACE ASOCIACE OBČANSKÝCH PORADEN

Jaké jsou hlavní mediální úspěchy Asociace občanských poraden v roce 2026?



Tisková konference k projektu “Neviditelní”

Dne 17. 6. 2026 se uskutečnila další tisková konference projektu „Neviditelní“, jehož iniciátorem je Provident Financial s.r.o. Tentokrát se věnovala tématu „Neviditelnost je dědičná“.

Na konferenci vystoupil také předseda Asociace občanských poraden Bc. Karel Křivánek, DiS., který upozornil na problematiku dětských dluhů a exekucí. Představil konkrétní situace, s nimiž se setkávají občanské poradny, a zároveň hovořil o možných preventivních a systémových opatřeních.

Diskutovalo se také o tom, jak finanční situace rodičů ovlivňuje životní šance jejich dětí, a to nejen v každodenním životě, ale i v přístupu ke vzdělání. Základní a mateřská škola Líšnice a představila opatření, která zavedla na podporu sociálně znevýhodněných dětí, včetně zajištění dostupných přípravných kurzů k přijímacím zkouškám na střední školy.



Zástupkyně Klubu svobodných matek poukázala na rozdíly mezi finanční situací mladých rodin a matek samoživitelek. Právě samoživitelky si často nemohou dovolit ani krátkodobý výpadek příjmů a mnohdy postrádají prostředky na školní potřeby, zájmové kroužky či školní akce, jako jsou lyžařské kurzy nebo školy v přírodě.

Oceňujeme práci všech organizací, které se snaží pomáhat lidem v obtížných životních situacích a upozorňovat na problémy, které často zůstávají skryté. Současně děkujeme společnosti Provident za možnost být součástí projektu Neviditelní, který považujeme za smysluplnou platformu pro otevírání důležitých společenských témat.

Tahle země není pro chudý

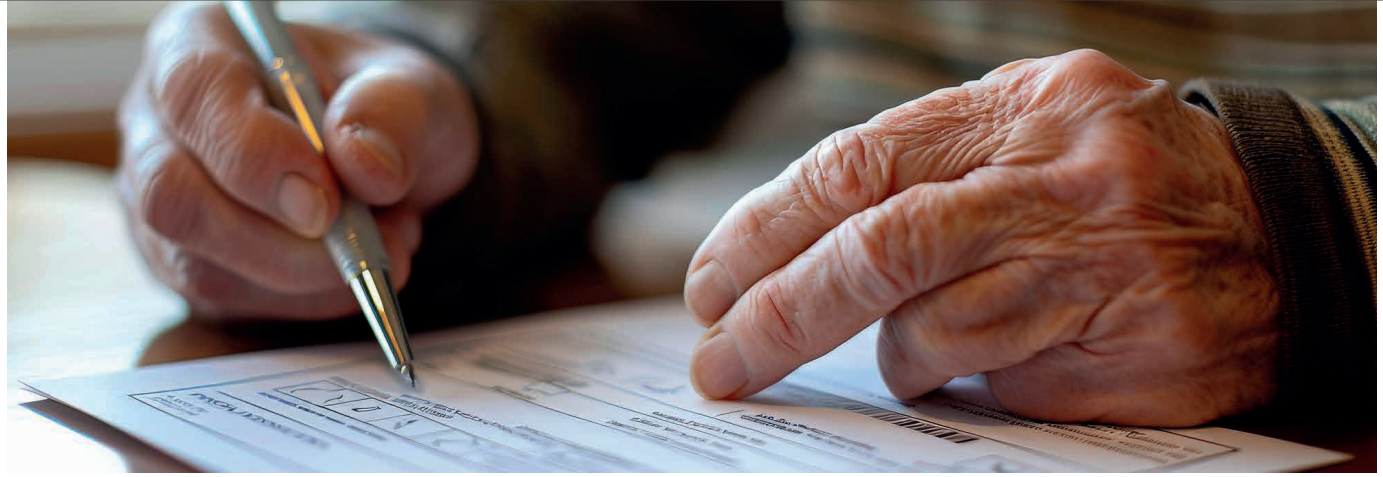
Chudoba není vždy důsledkem špatných rozhodnutí. Někdy stačí ztráta zaměstnání, nemoc, rozvod, úraz nebo prudký růst životních nákladů. Člověk se tak během krátké doby ocitne v situaci, kterou si ještě nedávno nedokázal představit.

Dokument České televize „Tahle země není pro chudý“ ukazuje skutečné příběhy lidí, kteří se snaží udržet si bydlení, postarat se o rodinu a najít cestu zpět ke stabilnímu životu.

Jedná se o snímek, který byl zpracován v součinnosti s Asociací občanských poraden a jejími členy, přičemž demonstruje dopad odborného sociálního poradenství na společnost.

Rádi bychom poděkovali všem osobám, které se do natáčení dokumentu zapojily, a to jak z pozice klientů, tak občanských poradců.





DĚDICTVÍ NEMUSÍ ZNAMENAT JEN MAJETEK. POZOR NA DLUHY PO ZEMŘELÝCH

Občanská poradna Třebíč, z.s.

Když lidé slyší slovo dědictví, většinou si představí rodinný dům, úspory nebo jiné hodnoty, které po sobě blízký člověk zanechal. Málokdo si však uvědomuje, že součástí dědictví mohou být také dluhy. V Občanské poradně Třebíč se setkáváme s případy, kdy dědicové podcenili rizika spojená s převzetím dědictví a následně čelili nepříjemným finančním problémům. „Lidé často předpokládají, že pokud něco zdědí, automaticky si polepší. Realita však může být jiná. Spolu s majetkem totiž přecházejí na dědice také dluhy zemřelého," upozorňují poradci Občanské poradny Třebíč.

Pokud jsou dluhy vyšší než hodnota majetku, může být dědictví pro dědice spíše zátěží než přínosem. Proto je důležité nenechat se tlačit časem a před rozhodnutím si zjistit co nejvíce informací o majetkové situaci zemřelého.

Ne všechny dluhy jsou na první pohled vidět

V dědickém řízení zjišťuje majetek i dluhy notář. Přesto se může stát, že některé závazky nejsou ihned známé. Neexistuje totiž žádná centrální evidence všech dluhů. Bankovní úvěry, dluhy vůči zdravotní pojišťovně, finančnímu úřadu nebo dodavatelům energií bývají zpravidla dohledatelné. Obtížnější situace však nastává například u soukromých půjček mezi lidmi, směnek nebo jiných závazků, o kterých rodina nemusí vůbec vědět.

Z našich zkušeností vyplývá, že právě neznalost skutečné finanční situace zemřelého bývá pro dědice největším rizikem. Pokud si nejsou jisti, je vhodné postupovat obezřetně a nečinit ukvapená rozhodnutí.

Výhrada soupisu může ochránit vlastní majetek

Jedním z důležitých nástrojů ochrany dědiců je tzv. výhrada soupisu pozůstalosti. Pokud ji dědic včas uplatní, může omezit svou odpovědnost za dluhy zemřelého. Požádá-li navíc notáře, aby vyzval věřitele k přihlášení pohledávek do dědického řízení, odpovídá za dluhy pouze do výše hodnoty majetku, který zdědil. V praxi to znamená, že jeho vlastní úspory, příjmy nebo majetek zůstanou chráněny před případnými dluhy, které převyšují hodnotu dědictví. Naopak dědic, který výhradu soupisu neuplatní, může být povinen hradit dluhy zůstavitele v plném rozsahu, tedy i ze svého vlastního majetku. Je však důležité vědět, že výhradu soupisu musí každý dědic uplatnit sám a pouze ve stanovené lhůtě. Současně je třeba počítat s tím, že dědické řízení může být delší a náklady na jeho vyřízení mohou být vyšší, protože notář musí podrobně zjistit a ocenit veškerý majetek.

Když jeden milion korun musíte doplatit ze svého

Představme si dědice, který získá majetek v hodnotě pěti milionů korun. Později se však ukáže, že dluhy zemřelého dosahují šesti milionů korun. Pokud dědic neuplatnil výhradu soupisu, může být povinen uhradit celý dluh, tedy včetně jednoho milionu korun ze svých vlastních prostředků. Jestliže však výhradu soupisu využije, jeho odpovědnost končí na částce odpovídající hodnotě zděděného majetku. Vlastní majetek tak zůstává chráněn.

Nepodceňujte první kroky po zahájení dědického řízení

V Občanské poradně Třebíč doporučujeme všem, kteří si nejsou jisti majetkovou nebo finanční situací zemřelého příbuzného, aby si před rozhodnutím nechali vysvětlit své možnosti a důsledky jednotlivých kroků. Včasná konzultace může předejít problémům, které by jinak mohly ovlivnit rodinný rozpočet na mnoho let dopředu. Dědictví nemusí znamenat pouze získání majetku. Někdy je stejně důležité vědět, jak se chránit před dluhy, které mohou zůstat skryté až do okamžiku, kdy je příliš pozdě.

ZHUBNOUT DÍKY ZADLUŽENÍ

Mgr. Kateřina Čočková, Občanská poradna Společnou cestou, z.s

Na občanskou poradnu se obrátily nezávisle na sobě dvě klientky, které zaujal inzerát nabízející pomoc se zhubnutím pod odborným vedením. První konzultace byla dle inzerátu zdarma, ale obě klientky odcházely s podepsanou smlouvou na poskytování služeb a vázaným úvěrem na 35 tisíc Kč.

Klientky shodně vypověděly, že byly na prvníschůzce obchodními praktikami „motivovány“ službu zakoupit na celý rok. A jelikož neměly v hotovosti 35 880 Kč, tak je nutriční poradce přiměl podepsat úvěrovou smlouvu s úvěrovou společností s měsíční splátkou 2 990 Kč.



Až následně si uvědomily, že cena neodpovídá jejich finančním možnostem a služby jsou velmi nadhodnocené. Obě tentýž den oznámily společnosti, že chtějí smlouvu zrušit, přičemž dostaly odpověď, že od smlouvy nelze z osobních důvodů odstoupit, že smlouva byla uzavřena v kamenné provozovně a klientka s podmínkami souhlasila.
Ze smlouvy také vyplývá, že v případě ukončení služby propadá nevratný administrativní poplatek 10 000 Kč. Klientky nepodstoupily žádné vyšetření, nečerpaly žádné služby, přesto je po nich vyžadováno minimálně 10 000 Kč.

Zda je smlouva platná, by musel posoudit soud.

Zda došlo ke klamavému jednání společnosti („první konzultace zdarma“) nebo agresivní obchodní praktice (psychický nátlak na uzavření smlouvy) sice neposoudíme, ale na základě těchto příběhů velmi doporučujeme nepodepisovat nic pod nátlakem (například při tvrzení podnikatele, že nabídka platí jen dnes), v situaci, kdy smlouvě nerozumím, kdy se vzdávám nějakých práv spotřebitele, kdy pro čerpání služeb přijímám úvěr apod. Je dobré mít čas si jakoukoli smlouvu v klidu přečíst a na odložení podpisu trvat, a pokud smlouvě nerozumím, přijít se poradit, třeba do občanské poradny.

Projekt ‚Spotřebitelské a dluhové poradenství‘ je spolufinancován v rámci dotačního programu ‚Poskytování poradenských a informačních služeb spotřebitelům, včetně dluhového poradenství‘ Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR.



PŘÍBĚHY KLIENTŮ OBČANSKÝCH PORADEN

Jak občanské poradny pomáhají klientům?



Jak zabránit dluhové spirále?

Občanská poradna Žďár nad Sázavou

Klienti manželé mají jednu půjčku od banky a tři půjčky od nebankovních společností. Doposud všechny půjčky splácejí podle smluv. V srpnu 2026 očekávají narození dítěte a manželčin příjem z pracovního poměru se od srpna podstatně sníží na peněžitou pomoc v mateřství a poté rodičovský příspěvek. Manželé budou ve finanční tísni a nebudou schopni splácet v částkách jako doposud.

Ptají se, jak situaci řešit, aby se nedostali do předlužení.

Poradkyně společně s klienty zmapovala jejich finanční situaci – příjmy a výdaje, jejich úspory, věci movité a nemovité, dluhy. Z možností, jak obavy z předlužení vyřešit, se nabízí konsolidace půjček. Klientům vysvětleno, že konsolidace znamená sloučení všech půjček do jednoho nového úvěru s cílem zjednodušit splácení a snížit celkovou měsíční zátěž. Klienti by tak spláceli v jednom termínu v měsíci jednu splátku u jedné banky.

Nová banka, která konsolidaci provede, pošle peníze přímo na účty původních věřitelů, tzn. že původní půjčky zcela doplatí a ukončí. Klienti tak budou nové bance splácet jedinou splátku podle nově nastaveného splátkového kalendáře.

Klienti tak budou nové bance splácet jedinou splátku podle nově nastaveného splátkového kalendáře. Výše splátek by měla odpovídat finančním možnostem klientů.

Nová banka, kterou si klienti vyberou, je povinna si ověřit stabilní příjmy klientů, jejich schopnost měsíčně splácet (bonitu), a zda jsou či nikoliv v registru dlužníků.

K žádosti o novou úvěrovou smlouvu klienti předloží smlouvy ke všem půjčkám, které chtějí sloučit. Nová banka tak zjistí ze smluv všechny údaje, dle kterých sepíše novou úvěrovou smlouvu obsahující obvykle nižší měsíční splátku, celkovou dobu splácení a úrokovou sazbu.

Z internetu klientům předvedeno, které banky konsolidaci půjček nabízejí a za jakých podmínek – jaký je maximální limit nově půjčené částky, maximální doba splácení, výše úroků.

Klienti si mohou podmínky konsolidace porovnat např. na stránkách Ušetřeno.cz a poté navštívit konkrétní banku či více bank a vybrat ke konsolidaci svých půjček tu nejvýhodnější.

Klienti informace v občanské poradně považují za důležité a vyhovující k řešení své dluhové situace.



Postižení účtu exekucí vedenou na bývalého manžela

Václava Pillárová, Občanská poradna Most a Litvínov

Klientkou OP je žena ve věku 35 let, rozvedená, matka nezletilého syna ve věku 7 let. Po rozvodu bylo dítě svěřeno do její péče na základě dohody rodičů. Klientka je zaměstnaná a jejím jediným pravidelným příjmem je mzda ze zaměstnání. Otec dítěte dosud neplní svou vyživovací povinnost a na výživu nezletilého syna nepřispívá.

Klientka se dva měsíce po rozvodu dostala do náhlé krizové situace. Před rozvodem a předpokládaným majetkovým vypořádáním se bývalého manžela opakovaně dotazovala, zda má dluhy nebo závazky. Bývalý manžel existenci dluhů popřel.



Následně však byla klientka informována svou bankou o obstavení jejího bankovního účtu v rámci exekučního řízení.

V důsledku blokace účtu se nemůže dostat ke svým finančním prostředkům, na účet jí současně zaměstnavatel zasílá mzdu. Klientka nemá k dispozici finanční prostředky na zajištění základních životních potřeb pro sebe a svého nezletilého syna. Situace u klientky vyvolává značnou nejistotu, obavy z finančního kolapsu domácnosti a z nemožnosti zabezpečit běžné výdaje související s péčí o dítě.

Klientka se obrátila na odbornou občanskou poradnu s cílem zjistit důvod obstavení bankovního účtu, ověřit, zda exekuce souvisí s dluhy bývalého manžela, získat informace o možnostech ochrany svých příjmů. V rámci mapování sociálních potřeb zjistil poradce základní skutečnosti týkající se rodinné, majetkové a finanční situace klientky. Klientce bylo vysvětleno, že exekuce může postihnout majetek ve společném jmění manželů, případně majetek bývalých manželů za určitých okolností i po rozvodu, zejména pokud dluh vznikl za trvání manželství. Bylo doporučeno neprodleně zjistit:

- název exekutorského úřadu
- číslo jednací exekuce
- oprávněného věřitele
- datum vzniku vymáhaného závazku

Klientce bylo doporučeno kontaktovat příslušného exekutora, získat konkrétní informace o vymáhané pohledávce a vyžádat si kopii exekučního příkazu. Současně byla klientka informována o možnosti využití tzv. chráněného účtu, který umožňuje ochranu nezabavitelných příjmů před opakovaným postihem exekucí. Jakmile bude běžný účet zablokován, umožňuje tento speciální typ účtu legálně přijímat zákonem chráněné příjmy (např. mzdu, důchod, sociální dávky) a běžně s nimi disponovat (vybírat hotovost, platit kartou nebo zadávat příkazy) bez rizika jejich zabavení exekutorem. Dále poradce s klientkou řešil neplnění vyživovací povinnosti ze strany otce nezl. dítěte a možnosti řešení pro nápravu (návrh na stanovení výživného soudem, návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuci výživného).

Klientka se nachází v náročné životní situaci vzniklé krátce po rozvodu, kdy byla neočekávaně zasažena exekučním postihem bankovního účtu. Situace významně ohrožuje její schopnost zajistit základní potřeby své i nezletilého syna. Současně se jedná o období, kdy není vypořádáno společné jmění manželů a otec dítěte neplní svou vyživovací povinnost. Klientka se díky pomoci poradce zorientovala ve své situaci a má možnost zvolit způsob řešení.



Projekt ‚Spotřebitelské a dluhové poradenství' je spolufinancován v rámci dotačního programu ‚Poskytování poradenských a informačních služeb spotřebitelům, včetně dluhového poradenství' Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR.



NOVINKY Z JUDIKATURY

Zajímáte se o aktuální judikaturu?

Nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1124/26: Prozatímní rozhodnutí při neshodě rodičů o volbě školy dítěte

Ústavní soud se zabýval otázkou, zda lze prozatímním rozhodnutím podle § 465a a násl. ZŘS nahradit souhlas jednoho z rodičů s přestupem dítěte do jiné školy. Obecný soud návrh matky odmítl jako zjevně bezúspěšné uplatňování práva s odůvodněním, že by takové rozhodnutí fakticky předjímalo rozhodnutí ve věci samé.

Podle Ústavního soudu je však takový kategorický závěr nesprávný. Prozatímním rozhodnutím lze za splnění zákonných podmínek zatímně rozhodnout také o významné záležitosti dítěte, na níž se rodiče nemohou dohodnout, včetně volby školského zařízení.



Samotná skutečnost, že by prozatímní úprava mohla odpovídat pozdějšímu rozhodnutí ve věci samé nebo mít významné praktické důsledky, proto není důvodem pro odmítnutí návrhu. Soud se jím musí věcně zabývat a posoudit, zda je s ohledem na konkrétní okolnosti a nejlepší zájem dítěte zatímní zásah skutečně potřebný. Prozatímní rozhodnutí má být využito pouze tehdy, existuje-li naléhavá potřeba poměry dítěte před meritorním rozhodnutím upravit.

Není-li návrh věcně důvodný, soud jej může zamítnout, nikoli jej automaticky odmítnout jen proto, že se jeho obsah překrývá s předmětem řízení ve věci samé.

Ústavní soud současně zdůraznil význam participačních práv dítěte. V posuzované věci bylo chlapci téměř patnáct let a sám soudu zaslal vyjádření, v němž vysvětlil, proč chce přestoupit na zvolenou školu. Obecný soud se však jeho názorem vůbec nezabýval.

Čím je dítě starší a vyspělejší, tím větší význam je nutné jeho názoru při rozhodování o záležitostech jeho života přikládat. Ústavní soud konstatoval porušení práva matky a dítěte na soudní ochranu a rovněž práv dítěte vyplývajících z čl. 3 a 12 Úmluvy o právech dítěte.

Napadené rozhodnutí však nezrušil, protože možnost přestupu, kvůli níž bylo prozatímní rozhodnutí požadováno, již časově pominula a obecný soud mezitím rozhodl ve věci samé.

Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1382/26: Procesní požadavky při vydávání prozatímních rozhodnutí ve věcech péče o nezletilé

Ústavní soud se zabýval procesními požadavky na vydávání prozatímních rozhodnutí podle § 465a až § 465i ZŘS. Přestože proti rozhodnutí o návrhu na vydání prozatímního rozhodnutí není přípustné odvolání, nejsou tato rozhodnutí vyloučena z přezkumu Ústavního soudu, ten k jejich přezkumu přistupuje zdrženlivě a obdobně jako u předběžných opatření provádí pouze omezený přezkum ústavnosti.



Při rozhodování musí soud důsledně respektovat rovnost účastníků a poskytnout jim reálnou možnost se k návrhu vyjádřit ještě před vydáním rozhodnutí. Pokud návrh nebyl ostatním účastníkům zaslán navrhovatelem, musí tak bezodkladně učinit soud. Nestačí, aby se účastník s návrhem seznámil až při jednání a měl pouze krátký čas na reakci. Možnost vyjádřit se musí být poskytnuta také nezletilému dítěti.



Soud má podniknout přiměřené kroky ke zjištění jeho názoru na zamýšlenou úpravu, přičemž názor může být zjištěn i prostřednictvím opatrovníka. Od jeho zjištění lze ustoupit jen v odůvodněných případech, například pokud by to odporovalo nejlepšímu zájmu dítěte, nebylo to fakticky možné nebo šlo o dítě příliš útlého věku. Ústavní soud rovněž uvedl, že ne každá vada návrhu vede automaticky k jeho odmítnutí.

K odmítnutí má dojít tehdy, pokud vady nebyly odstraněny a současně pro ně nelze v řízení pokračovat. Soud může navrhovatele k odstranění vad neformálně vést. V posuzované věci soud matce ani opatrovníkovi návrh včas nedoručil, neposkytl matce dostatečný prostor k reakci a dostatečně nezjistil názor nezletilých dětí.

Ústavní soud proto napadenou část prozatímního rozhodnutí zrušil. Současně zdůraznil, že tříměsíční lhůta podle § 465g odst. 1 ZŘS představuje pouze nejzazší hranici. O návrhu má být rozhodnuto bez zbytečného odkladu. Ústavní soud se věcně nezabýval ústavností zákonného vyloučení odvolání proti prozatímnímu rozhodnutí; návrh na zrušení části § 465g odst. 4 ZŘS odmítl z procesních důvodů.



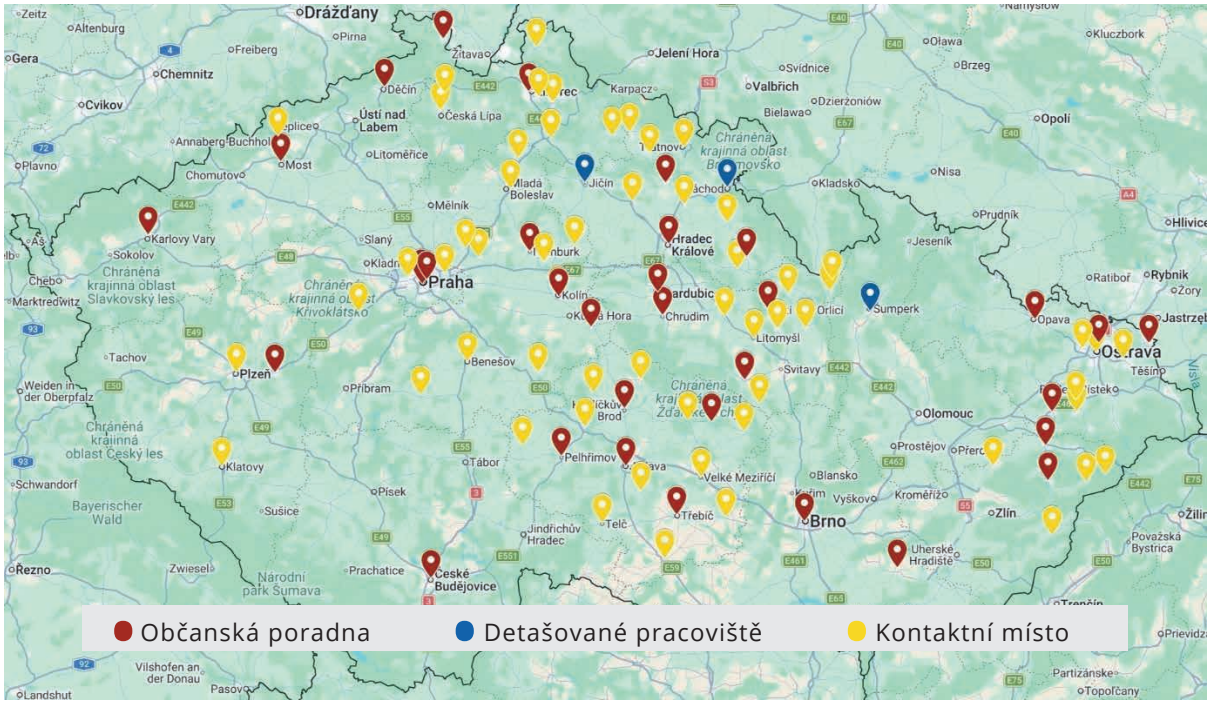
JAK SE NA NÁS MŮŽETE OBRÁTIT?

Asociace občanských poraden sdružuje 34 občanských poraden na celkem 98 místech napříč Českou republikou.

Seznam našich členů, včetně kontaktních informací, naleznete na webových stránkách Asociace: www.obcanskeporadny.cz/poradny.

Občanské poradny můžete kontaktovat e-mailem, telefonicky či osobně. Vždy však doporučujeme předchozí objednání.

Na přiložené mapě jsou označena města, v nichž se nachází členské občanské poradny, včetně jejich detašovaných pracovišť a kontaktních míst.





JAK FINANCUJEME SVOU ČINNOST?

Činnost Asociace občanských poraden je realizována díky podpoře následujících institucí a partnerů.

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

MPSV MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Ministerstvo obrany České republiky

Úřad vlády České republiky

innogy

SPOTŘEBITELSKÉ FÓRUM

Co-funded by the European Union

Velmi si vážíme vaší pomoci!

Naši organizaci můžete podpořit příspěvkem v jakékoli výši na transparentní bankovní účet: 173242526/0300.

ASOCIACE OBČANSKÝCH PORADEN

Sabinova 287/3
130 00 Praha 3 – Žižkov
E-mail: aop@obcanskeporadny.cz
Tel.: +420 284 019 220
Web: www.obcanskeporadny.cz

Více informací:

Pokud máte zájem o uveřejnění vlastního příspěvku, podnětu či zkušeností z poradenské praxe, obraťte se na nás, a to prostřednictvím e-mailové adresy: **pr@obcanskeporadny.cz**

Elektronický časopis vytvořil tým Asociace občanských poraden.

Na další číslo se můžete těšit již v říjnu.

